

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-05-31577-1.1/19
Sarajevo, 29.08.2019. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 – Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), Vlada Kantona Sarajevo na **35. sjednici održanoj 29.08.2019. godine**, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se prijedlog Izjašnjenja Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo na zastupničko pitanje zastupnice Bibije Kerle postavljeno na 10. sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, a koje se odnosi na broj djece koja su usvojena u 2018. godini.
2. Prijedlog Izjašnjenja iz tačke 1. ovog Zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, na dalje postupanje.

PREMIJER
Edin Forto

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo
2. Skupština Kantona Sarajevo
3. Zamjenica predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, gđa. Danijela Kristić
4. Premijer Kantona Sarajevo
5. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo
6. Evidencija
7. Arhiva

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: vlada@vlada.ks.gov.ba
Tel: + 387(0)33 562-068, 562-070
Fax: + 387(0)33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Labour, Social Policy, Displaced
Persons and Refuges

Broj: 13-02/01-05-23628-40/19
Sarajevo, 19.08.2019. godine

VLADA KANTONA SARAJEVO

- O V D J E -

Predmet: Prijedlog zaključka o prihvatanju prijedloga Izjašnjenja Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo na pitanje zastupnice Bibije Kerle, dostavlja se

U prilogu se dostavlja prijedlog Izjašnjenja Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo na pitanje zastupnice Bibije Kerle, sa prijedlogom Zaključka, u printanoj i elektronskoj formi.

Pripremila: Smaragda Lučkin, stručni savjetnik
Kontrolisale: Cica Pljevljak, šef Odjeljenja
Slavica Gorančić, pomoćnik ministra

Dostavljeno:
1. Naslovu,
2. evidencija ministra,
3. a/a.

MINISTAR

Mark Garibaja

Na osnovu čl. 26. i 28. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), Vlada Kantona Sarajevo je na _____ sjednici održanoj _____ 2019. godine, donijela:

Prijedlog

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se prijedlog Izjašnjenja Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo na zastupničko pitanje zastupnice Bibije Kerle postavljeno na 10. sjednici Skupštine Kantona Sarajevo.
2. Prijedlog Izjašnjenja iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, na dalje postupanje.

Dostaviti:

1. Skupština Kantona Sarajevo
2. Predsjedavajući Skupštine Kantona
3. Premijer Kantona Sarajevo
4. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku
raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo
5. Evidencija
6. Arhiva.

PREMIJER

Edin Forto

O B R A Z L O Ž E N J E

I - P R A V N I O S N O V

Pravni osnov za donošenje ovog zaključka sadržan je u čl. 26. i 28. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 – Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), kojim je propisano da Vlada Kantona Sarajevo, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom Kantona Sarajevo donosi: uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

II - R A Z L O Z I Z A D O N O Š E N J E

Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo dostavljen je od strane Stručne službe Vlade Kantona Sarajevo akt broj 16-01-05-23628-40/19 od 08.07.2019. godine vezano za zastupničko pitanje zastupnice Bibije Kerle: **“Koliko je djece usvojeno u 2018. godini i zbog čega se toliko komplikuju stvari oko usvajanja djeteta?”** postavljeno na 10. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana, 24.06.2019. godine u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori.

Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo broj 02-05-16100-35.6/19 koji je donesen na 15. sjednici Vlade Kantona Sarajevo dana 11.04.2019. godine, utvrđeno je da se zadužuje Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo da poslaničke/zastupničke inicijative i pitanja upućena Vladi, u vezi sa radom Vlade ili poslovima iz njene nadležnosti prosljeđuje resornim ministarstvima ili drugim organima državne službe, kako bi isti u okviru svoje nadležnosti pripremili prijedloge odgovora ili izjašnjenja i ista dostavila Vladi Kantona Sarajevo, za jednu od narednih sjednica, radi zauzimanja konačnog stava po podnesenoj inicijativi ili pitanju.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo je na osnovu podataka dostavljenih u Ministarstvo iz Javne ustanove “Kantonalni centar za socijalni rad” sačinilo prijedlog Izjašnjenja na predmetno zastupničko pitanje i isto, sa prijedlogom Zaključka dostavlja Vladi Kantona Sarajevo na nadležno postupanje.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za rad, socijalnu
politiku, raseljena lica i izbjeglice

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство за рад, социјалну
политику, расељена лица и изbjеглице

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Labour, Social Policy, Displaced
Persons and Refugees

Broj: 13-02/01-05-23628-40/19
Sarajevo, 19.08.2019. godine

KANTON SARAJEVO
Vlada Kantona Sarajevo

- O v d j e -

Predmet: Prijedlog Izjašnjenja na pitanje zastupnice Bibije Kerle, dostavlja se
Veza: Vaš akt broj 16-01-05-23628-40/19 od 08.07.2019. godine

U Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo zaprimljen je Vaš akt, gornji broj i datum, kojim ste ovom ministarstvu, na izjašnjenje, dostavili zastupničko pitanje zastupnice Bibije Kerle, a kako bi Vlada Kantona Sarajevo o istom zauzela konačan stav na jednoj od narednih sjednica Vlade.

Zastupnica Bibija Kerla je na 10. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana, 24.06.2019. godine, u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori“, a u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, postavila slijedeće zastupničko pitanje:

“Koliko je djece usvojeno u 2018. godini i zbog čega se toliko komplikuju stvari oko usvajanja djeteta”.

U vezi sa traženim u predmetnom zastupničkom pitanju, Ministarstvo dostavlja prijedlog Izjašnjenja na isto, kao slijedi:

Postupak usvojenja, potpunog i nepotpunog, na području Federacije Bosne i Hercegovine, regulisan je Porodičnim zakonom Federacije BiH (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” br. 35/05, 41/05 i 31/14) (u daljem tekstu: Porodični zakon) koji je propisao ulogu Javne ustanove “Kantonalni centar za socijalni rad”, kao organa starateljstva u navedenom postupku.

web: <http://mrsri.ks.gov.ba>
e-mail: mrsri@mrsri.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-089, Fax: + 387 (0) 33
562-090
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Usvojenje je poseban oblik porodično-pravne zaštite djeteta bez roditelja ili bez odgovarajućeg roditeljskog staranja kojim se zasniva roditeljski, odnosno srodnički odnos. Usvojenje može biti potpuno i nepotpuno. Potpunim usvojenjem se između usvojioca i njegovih srodnika, sa jedne strane, i usvojenika i njegovih potomaka, sa druge strane, zasniva neraskidiv odnos srodstva jednak krvnom srodstvu. Nepotpunim usvojenjem nastaju između usvojioca, sa jedne strane, te usvojenika i njegovih potomaka, sa druge strane, prava i dužnosti koje prema zakonu postoje između roditelja i djece, osim ako zakonom nije drugačije određeno. Potpuno se može usvojiti dijete do 10 godina starosti, a nepotpuno dijete do 18 godina starosti. Dijete ima pravo znati da je usvojeno. Usvojitelji su dužni upoznati dijete da je usvojeno do 7. godine ili neposredno nakon usvojenja, ako je dijete starije od 7 godina.

Usvojenje se može zasnovati samo ukoliko je u interesu usvojenika. Dijete se može usvojiti tek nakon napunjena tri mjeseca starosti. Ne može se usvojiti dijete maloljetnih roditelja, a izuzetno po isteku jedne godine starosti djeteta ukoliko nema izgleda da će biti odgajano u primarnoj porodici ili u porodici bližih srodnika. Dijete čiji su roditelji nepoznati može se usvojiti po isteku 3 mjeseca od rođenja.

Usvojlac može biti državljanin BiH, ali i strani državljanin, ako je to u najboljem interesu djeteta. U čl. 95. st. 2. Porodičnog zakona navedeno je da za usvojenje od strane stranih državljana, odobrenje daje Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, ukoliko dijete ne može biti usvojeno u Bosni i Hercegovini i ako je usvojenje u najboljem interesu djeteta. Usvojitelj može biti samo osoba koja je u životnoj dobi od 25 do 45 godina i koja je starija od usvojenika najmanje 18 godina. Ako postoje opravdani razlozi osoba može biti i starija od 45 godina, ali dobna razlika između usvojenika i usvojitelja ne smije biti veća od 45 godina.

Usvojitelj ne može biti osoba kojoj je oduzeto roditeljsko staranje dok traje nesposobnost, kojoj je ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost i koja ne pruža dovoljno jamstva da će pravilno ostvarivati roditeljsko staranje. Usvojiti ne može ni osoba čiji bračni partner ima navedene okolnosti.

Za vođenje postupka zasnivanja usvojenja nadležan je organ starateljstva mjesta prebivališta, odnosno boravišta djeteta ako se njegovo prebivalište ne može utvrditi. Osoba koja želi usvojiti dijete podnosi zahtjev organu starateljstva (čl. 105. Porodičnog zakona). Podnošenjem zahtjeva zainteresovani se evidentiraju u spisak potencijalnih usvojitelja. Zahtjev se može predati u više centara za socijalni rad u cijeloj Federaciji BiH. Uloga organa starateljstva u toj fazi postupka je da na osnovu, po službenoj dužnosti pribavljenih dokaza, utvrđuje da li su ispunjeni uvjeti za zasnivanje usvojenja djeteta.

Organ starateljstva po službenoj dužnosti pribavlja mišljenje o podobnosti osobe koja želi usvojiti dijete od organa starateljstva njenog prebivališta (čl. 106. Porodičnog zakona). Federalno ministarstvo rada i socijalne politike sačinilo je Uputstvo o metodama utvrđivanja podobnosti djeteta i osobe koja želi usvojiti dijete i način izrade mišljenja o podobnosti za usvojenje ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj: 17/06) (u daljem tekstu: Uputstvo). U Uputstvu se nalazi i popis potrebne dokumentacije koju moraju prikupiti potencijalni usvojitelji.

web: <http://mrsri.ks.gov.ba>
e-mail: mrsri@mrsri.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-089, Fax: + 387 (0) 33
562-090
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Obradu o podobnosti potencijalnih usvojitelja sačinjava multidisciplinarni stručni tim službe socijalne zaštite po mjestu prebivališta zainteresovanih potencijalnih usvojitelja.

Roditelj koji želi dati dijete na usvojenje mora dati svoj pismeni pristanak, ali tek kada dijete navrší 3 mjeseca života. Organ starateljstva mora upoznati roditelja koji daje pristanak sa pravnim posljedicama pristanka. Za usvojenje djeteta potreban je pristanak jednog ili oba roditelja. Pristanak roditelja mora biti izričit u odnosu na vrstu usvojenja. U postupku zasnivanja usvojenja roditelj djeteta, bračni partner osobe koja namjerava usvojiti dijete i dijete daju svoj pristanak za usvojenje pred organom starateljstva koji vodi postupak. Za usvojenje nije potreban pristanak roditelja usvojenika kojem je oduzeto roditeljsko staranje dok traje nesposobnost, koji ne živi sa djetetom, a tri mjeseca je u većoj mjeri zapustio staranje o djetetu, koji je maloljetan, a nije sposoban shvatiti značenje usvojenja, kome je ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost i kome je boravište nepoznato najmanje 6 mjeseci, a u tom periodu se ne brine za dijete.

Kada su ispunjeni uslovi za zasnivanje usvojenja djeteta i ako je to u njegovom najboljem interesu, sa liste potencijalnih usvojitelja na osnovu zahtjeva i obrade o podobnosti, vrši se izbor nekoliko usvojiteljskih porodica sa kojima kompletni multidisciplinarni stručni tim službe socijalne zaštite općine nadležne za zaštitu djeteta, te od nekoliko porodica odabere onu koja je za dijete najbolja po svim svojim karakteristikama i potencijalima za obavljanje roditeljske uloge. Nakon toga dijete i potencijalni usvojitelji imaju nekoliko susreta, a zatim počinje adaptacioni period tokom koga dijete živi u porodici potencijalnih usvojitelja 6 mjeseci bez naknade. Tokom adaptacionog perioda stručni tim službe socijalne zaštite nadležne za usvojenje po mjestu prebivališta potencijalnih usvojitelja obavlja kontinuirane posjete porodici sa ciljem procjene toka adaptacije usvojenika i usvojitelja. Ukoliko se pokaže da tok adaptacionog perioda u toj porodici ne podrazumijeva najbolji interes za dijete, organ starateljstva može pokrenuti adaptacioni period i pokrenuti postupak za ispunjavanje uslova u pogledu podobnosti i svih uslova za zasnivanje usvojenja djeteta u drugu usvojiteljsku porodicu.

Organ starateljstva nakon 6 mjeseci praćenja i ispunjenih svih uslova na osnovu prikupljene potrebne dokumentacije navedene u Uputstvu, donosi rješenje o zasnivanju usvojenja. Organ starateljstva pravomoćno rješenje o zasnivanju usvojenja dostavlja u matični ured općine prebivališta usvojitelja radi upisa u knjigu rođenih. Protiv rješenja o zasnivanju usvojenja, stranka može podnijeti žalbu u roku od 8 dana od dana prijema rješenja drugostepenom organu Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike.

Podaci o usvojenju su službena tajna.

Najveći broj potencijalnih usvojitelja u svojim zahtjevima za usvojenje izražavaju želju za usvojenjem djeteta do 3 godine starosti, a u većini slučajeva žele samo zdravo dijete, te je to često razlog zašto neka djeca pređu starosnu granicu za potpuno usvojenje, a zbog zdravstvenih poteškoća ne budu usvojena, te se radi na drugim oblicima zbrinjavanja djece. Neki roditelji ne žele dati dijete na usvojenje, te ih povremeno posjećuju i time onemogućavaju ostvarivanje boljeg interesa djeteta, odnosno život u porodici koja ga želi.

web: <http://mrsri.ks.gov.ba>
e-mail: mrsri@mrsri.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-089, Fax: + 387 (0) 33 562-090
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Za djecu za koju su stečeni zakonski uslovi za usvojenje, a imaju različite poteškoće u razvoju, službe socijalne zaštite kontinuirano traže potencijalne usvojitelje sa spiska potencijalnih usvojitelja, a isto tako se obraćaju i drugim centrima za socijalni rad u drugim kantonima, kao što se i oni obraćaju Javnoj ustanovi „Kantonalni centar za socijalni rad“.

U 2018. godini potpuno je usvojeno 11 djece. Za svako dijete za koje se steknu potrebni zakonski preduslovi, službe socijalne zaštite traže potencijalne usvojitelje koji će zadovoljiti najbolji interes djeteta bez roditeljskog staranja, a trenutno je 3 djece na adaptacionom periodu kod potencijalnih usvojitelja.

Smatramo značajnim istaći činjenicu da je Izjašnjenje na postavljeno zastupničko pitanje sačinjeno na osnovu podataka dostavljenih iz Javne ustanove “Kantonalni centar za socijalni rad”, a imajući u vidu nadležnosti ove javne ustanove kao organa starateljstva u postupku usvojenja, shodno Porodičnom zakonu, te konsultujući odredbe predmetnog zakona koji propisuje institut usvojenja.

Pripremila: Smaragda Lučkin, stručni savjetnik
Kontrolisale: Cica Pljevljak, šef Odjeljenja
Slavica Gorančić, pomoćnik ministra

Dostavljeno:

1. Naslovu,
2. ministru,
3. a/a.

web: <http://mrsri.ks.gov.ba>
e-mail: mrsri@mrsri.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-089, Fax: + 387 (0) 33
562-090
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Quality management system
ISO 9001
- Customer focus
- Customer satisfaction
- Continuous improvement
- System process effectiveness
ID 15 100 63666
www.tuv-saarland.de

3531
1919

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Stručna služba Vlade

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Стручна служба Владе

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Professional Service of the Government

Broj: 16-01-05-23628-40/19
Sarajevo, 08.07.2019. godine

KANTON SARAJEVO
- **MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU,** ✓
RASELJENA LICA I IZBJEGLICE

PREDMET: Dostava zastupničkog pitanja.-

Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo Bibija Kerla na Desetoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održanoj dana 24.06.2019. godine u okviru tačke dnevnog reda „Poslanička pitanja, inicijative i odgovori“, postavila je zastupničko pitanje:

„Koliko je djece usvojeno u 2018. godini i zbog čega se toliko komplikuju stvari oko usvajanja djeteta?“

U skladu sa članom 34. stav (3) i (4) Poslovnika o radu Vlade Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 4/16), potrebno je da pripremite odgovor na postavljeno zastupničko pitanje i isti dostavite u Službu za skupštinske poslove Kantona Sarajevo, te jedan primjerak u Stručnu službu Vlade Kantona Sarajevo.

Također, ukoliko smatrate da je neophodno da se Vlada izjasni na postavljeno zastupničko pitanje, potrebno je sačiniti prijedlog izjašnjenja i isti dostavite u Stručnu službu Vlade Kantona Sarajevo, kako bi Vlada Kantona Sarajevo zauzela konačan stav na jednoj od narednih sjednica Vlade.

U prilogu Vam dostavljamo:

- akt Skupštine Kantona Sarajevo broj: 01-05-23628-40/19 od 02.07.2019. godine
- zastupničko pitanje zastupnice u Skupštini Kantona Sarajevo Bibije Kerle u pisanoj formi

S poštovanjem

 [Redacted Signature]
ur. sc. Zlatko Dizdarević

- Dostaviti:
1. Naslovu
 2. Evidencija
 3. Arhiva

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: ssv@ssv.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-074, 562-075
Fax: + 387 (0) 33 562-076
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

1311

05.07.19.

11 1425

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
SKUPŠTINA KANTONA
SARAJEVO

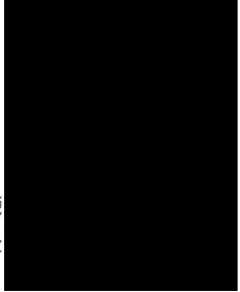

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
СКУПШТИНА КАНТОНА
САРАЈЕВО

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY

- Nis
0.1
10/19

Broj:01-05-23628-40/19
Sarajevo, 02.07.2019. godine

VLADA KANTONA SARAJEVO

MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU,
RASELJENA LICA I IZBJEGLICE

Zastupnica **Bibija Kerla** na Desetoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 24.06.2019.godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", a u skladu sa članovima 211. i 214. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo postavila je **zastupničko pitanje**:

- **Koliko je djece usvojeno u 2018 godini i zbog čega se toliko komplikuju stvari oko usvajanja djeteta ?**

Zastupnica je pitanje dostavila u pisanoj formi, te vam isto dostavljamo u prilogu s molbom da u skladu sa odredbama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13 i 47/13,47/15,48/16) odgovore, u pisanom obliku, uputite predsjedavajućem Skupštine Kantona Sarajevo kako bi iste dostavili zastupnici Kerla, kao i ostalim zastupnicima Skupštine.

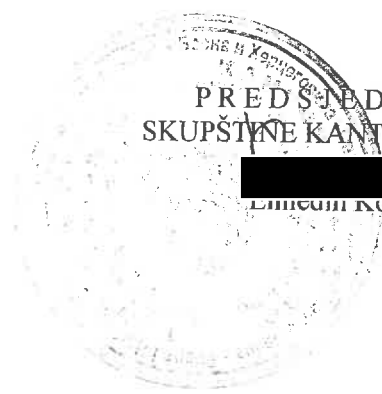
Prilog: Zastupničko pitanje Bibije Kerle

CO:

-sekretar SKS
-sekretar Vlade Kantona

PREDSEDavajući
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

[Redacted]
Emirudin Kolić

Pripremila: Jasminka Deliahmetović

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-055,
Fax: + 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

Vlada Kantona Sarajevo

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku

10.Sjednica Skupštine KS

Pitanje broj 43/10

Pitanje: Koliko je djece usvojeno u 2018 godini i zbog čega se toliko komplikuju stvari oko usvajanja djeteta ?

Obrazloženje: Koliko sam čula u Bosni i Hercegovini više od 2.000 djece živi bez roditeljskog staranja, a približno polovina njih odrasta u određenim ustanovama. Proces usvajanja djece u našoj zemlji je komplikovan, pa me interesuje koliki broj od ukupnog broja djece koja odrastaju bez roditeljskog staranja u Kantonu Sarajevo ispunjavaju uslove za usvajanje . Zbog čega se ne omogući lakši način da pojedini bračni parovi usvoje dijete koje trenutno živi u socijalnim ustanovama za nezbrinutu djecu?

Sarajevo, 24.06.2019

Zastupnica DF-a
Bibija Kerla

3453

1828

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**SKUPŠTINA KANTONA
SARAJEVO**

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
**СКУПШТИНА КАНТОНА
САРАЈЕВО**

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Broj:01-05-23628-40/19
Sarajevo, 02.07.2019. godine

VLADA KANTONA SARAJEVO

MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU,
RASELJENA LICA I IZBJEGLICE

Zastupnica Bibija Kerla na Desetoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 24.06.2019.godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", a u skladu sa članovima 211. i 214. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo postavila je **zastupničko pitanje**:

- **Koliko je djece usvojeno u 2018 godini i zbog čega se toliko komplikuju stvari oko usvajanja djeteta?**

Zastupnica je pitanje dostavila u pisanoj formi, te vam isto dostavljamo u prilogu s molbom da u skladu sa odredbama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13 i 47/13,47/15,48/16) odgovore, u pisanom obliku, uputite predsjedavajućem Skupštine Kantona Sarajevo kako bi iste dostavili zastupnici Kerla, kao i ostalim zastupnicima Skupštine.

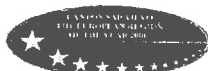
Prilog: Zastupničko pitanje Bibije Kerle

CO:
-sekretar SKS
-sekretar Vlade Kantona

PREDSJEDAVAJUĆI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Elmedin Konaković

Pripremila: Jasminka Deliahmetović

web: <http://skupstina.ks.gov.ba>
e-mail: skupstina@skupstina.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-055,
Fax: + 387 (0) 33 562-210
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

Vlada Kantona Sarajevo

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku

10.Sjednica Skupštine KS

Pitanje broj 43/10

Pitanje: Koliko je djece usvojeno u 2018 godini i zbog čega se toliko komplikuju stvari oko usvajanja djeteta ?

Obrazloženje: Koliko sam čula u Bosni i Hercegovini više od 2.000 djece živi bez roditeljskog staranja, a približno polovina njih odrasta u određenim ustanovama. Proces usvajanja djece u našoj zemlji je komplikovan, pa me interesuje koliki broj od ukupnog broja djece koja odrastaju bez roditeljskog staranja u Kantonu Sarajevo ispunjavaju uslove za usvajanje . Zbog čega se ne omogući lakši način da pojedini bračni parovi usvoje dijete koje trenutno živi u socijalnim ustanovama za nezbrinutu djecu?

Sarajevo, 24.06.2019

Zastupnica DF-a
Bibija Kerla

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
JU „KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD“
SARAJEVO

17-07-2019 *uR*
KANTON SARAJEVO

Broj: 35/X-04-530-1374/19
Sarajevo, 17.07.2019.godine

**Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo,
Reisa Džemaludina Čauševića broj 1
SARAJEVO
N/r Smaragda Lučkin**

PREDMET: Odgovor na Zastupničko pitanje o usvojenju, dostavlja se

Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo Bibija Kerla na Desetoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održanoj dana 24.06.2019. godine u okviru tačke dnevnog reda „Poslanička pitanja, inicijative i odgovori“ postavila je zastupničko pitanje:

„Koliko je djece usvojeno u 2018. godini i zbog čega se toliko komplikuju stvari oko usvojenja djeteta?“

Na Vaš zahtjev, dostavljamo Vam odgovor na zastupničko pitanje o usvojenju koje je u nadležnosti JU „Kantonalni centar za socijalni rad“.
S Poštovanjem,

Prilog:

-Odgovor na zastupničko pitanje o usvojenju

v.d. DIREKTOR-a

Enes Šabić, dipl.pravnik

Dostaviti:

-Naslovu

-a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERFCEGOVINE
JU „KANTONALNI CENTAR ZA SOCIJALNI RAD“
SARAJEVO

Broj: 35/X-04-530-1374/19
Sarajevo, 17.07.2019.godine

**Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo,
Reisa Džemaludina Čauševića broj 1
SARAJEVO
N/r Smaragda Lučkin**

PREDMET: Odgovor na Zastupničko pitanje o usvojenju, dostavlja se

Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo Bibija Kerla na Desetoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo održanoj dana 24.06.2019. godine u okviru tačke dnevnog reda „Poslanička pitanja, inicijative i odgovori“ postavila je:

ZASTUPNIČKO PITANJE: „Koliko je djece usvojeno u 2018. godini i zbog čega se toliko komplikuju stvari oko usvojenja djeteta?“

ODGOVOR NA ZASTUPNIČKO PITANJE:

Postupak usvojenja, potpunog i nepotpunog, na području FBiH regulisan je „Porodičnim zakonom Federacije BiH“.

POJAM USVOJENJA

Usvojenje je poseban oblik porodično-pravne zaštite djeteta bez roditelja ili bez odgovarajućeg roditeljskog staranja kojim se zasniva roditeljski odnosno srodnički odnos. Usvojenje može biti potpuno i nepotpuno. Potpuno se može usvojiti dijete do 10 godina starosti a nepotpuno dijete do 18 godina starosti. Dijete ima pravo znati da je usvojeno. Usvojitelji su dužni upoznati dijete da je usvojeno do 7 godine ili neposredno nakon usvojenja ako je dijete starije od 7 godina.

UVJETI ZA ZASNIVANJE USVOJENJA

Usvojenje se može zasnovati samo ukoliko je u interesu usvojenika. Dijete se može usvojiti tek nakon napunjena tri mjeseca starosti. Ne može se usvojiti dijete maloljetnih roditelja, a izuzetno po isteku jedne godine starosti djeteta ukoliko nema izgleda da će biti odgajano u primarnoj porodici ili u porodici bližih srodnika. Dijete čiji su roditelji nepoznati može se usvojiti po isteku 3 mjeseca od rođenja.

Usvojilac može biti državljanin BiH ali i strani državljanin, ako je to u najboljem interesu djeteta. U čl, 95. st.2. navedeno je da za usvojenje od strane stranih državljana, odobrenje mora dati Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, ukoliko dijete ne može biti usvojeno u BiH i ako je usvojenje u najboljem interesu djeteta.

Potpuno se može usvojiti dijete do 10 godina starosti, a nepotpuno dijete do 18 godina starosti. Usvojitelj može biti samo osoba koja je u životnoj dobi od 25-45g i koja je starija od usvojenika najmanje 18g. (čl.96.)

Ako postoje opravdani razlozi osoba može biti i starija od 45 godina ali dobna razlika između usvojenika i usvojitelja ne smije biti veća od 45 godina. Usvojitelj ne može biti osoba kojoj je oduzeto roditeljsko staranje, kojoj je ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost i koja ne pruža dovoljno jamstva da će pravilno ostvarivati roditeljsko staranje.

POSTUPAK ZASNIVANJA USVOJENJA

Za vođenje postupka zasnivanja usvojenja nadležan je organ starateljstva mjesta prebivališta, odnosno boravišta djeteta ako se njegovo prebivalište ne može utvrditi. Osoba koja želi usvojiti dijete podnosi zahtjev organu starateljstva. (Čl. 105. Porodičnog zakona)

Podnošenjem zahtjeva zainteresovani se evidentiraju u spisak potencijalnih usvojitelja. Zahtjev se može predati u više Centara za socijalni rad u cijeloj Federaciji BiH. Uloga organa starateljstva u toj fazi postupka je da na osnovu, po službenoj dužnosti pribavljenih dokaza utvrđuje dali su ispunjeni uvjeti za zasnivanje usvojenja djeteta.

Organ starateljstva po službenoj dužnosti pribavlja mišljenje o podobnosti osobe koja želi usvojiti dijete od organa starateljstva njenog prebivališta. (Čl. 106. Porodičnog zakona)

Federalno ministarstvo socijalnog rada sačinilo je „**Uputstvo o metodama utvrđivanja podobnosti djeteta i osobe koja želi usvojiti dijete i način izrade mišljenja o podobnosti za usvojenje**“, objavljeno u **Sl.novinama FBiH 12.04.2006. godine.**

U navedenom uputstvu nalazi se i popis potrebne dokumentacije koju moraju prikupiti potencijalni usvojitelji.

Obradu o podobnosti potencijalnih usvojitelja sačinjava multidisciplinarni stručni tim Službe socijalne zaštite po mjestu prebivališta zainteresovanih potencijalnih usvojitelja.

Roditelj koji želi dati dijete na usvojenje mora dati svoj pismeni pristanak, ali tek kada dijete navrš 3 mjeseca života. Organ starateljstva mora upoznati roditelja koji daje pristanak sa pravnim posljedicama pristanka. Za usvojenje djeteta potreban je pristanak jednog ili oba roditelja. Pristanak roditelja mora biti izričit u odnosu na vrstu usvojenja.

Kada su stečeni uslovi da dijete može ići u postupak usvojenja i ako je to u njegovom najboljem interesu, sa liste potencijalnih usvojitelja na osnovu zahtjeva i Obrada o podobnosti vrši se izbor nekoliko usvojiteljskih porodica sa kojima kompletni multidisciplinarni stručni tim Službe socijalne zaštite općine nadležne za zaštitu djeteta bez roditeljskog staranja obavlja intervju, te od nekoliko porodica odabere onu koja je za dijete najbolja po svim svojim karakteristikama i potencijalima za obavljanje roditeljske uloge. Nakon toga dijete i potencijalni usvojitelji imaju nekoliko susreta, a zatim počinje adaptacioni period tokom koga dijete živi u porodici potencijalnih usvojitelja 6 mjeseci bez naknade.

Tokom adaptacionog perioda stručni tim službe socijalne zaštite nadležne za usvojenje po mjestu prebivališta potencijalnih usvojitelja obavlja kontinuirane posjete porodici sa ciljem procjene toka adaptacije usvojenika i usvojitelja. Ukoliko se pokaže da usvojenje djeteta u toj porodici nije u najboljem interesu djeteta, organ starateljstva adaptacioni period može i prekinuti, te se za dijete traži druga usvojiteljska porodica.

Organ starateljstva nakon 6 mjeseci praćenja i ispunjenih svih uslova na osnovu prikupljene potrebne dokumentacije navedene u „Uputstvu o metodama utvrđivanja podobnosti djeteta i osobe koja želi usvojiti dijete i načina izrade mišljenja o podobnosti za usvojenje“, Federalnog ministarstva socijalnog rada (Sl.novine broj 17 od 12.04.2006. godine), donosi Rješenje o zasnivanju usvojenja.

Organ starateljstva pravomoćno rješenje o zasnivanju usvojenja dostavlja u matični ured općine prebivališta usvojitelja radi upisa u knjigu rođenih.

Najveći broj potencijalnih usvojitelja u svojim zahtjevima za usvojenje izražavaju želju za usvojenjem djeteta do 3g starosti, a u većini slučajeva žele samo zdravo dijete, te je to često razlog zašto neka djeca pređu starosnu granicu za potpuno usvojenje a zbog zdravstvenih poteškoća ne budu usvojena te i dalje odrastaju u ustanovama za djecu bez roditeljskog staranja. Neki roditelji ne žele dati dijete na usvojenje, te ih povremenop posjećuju i time onemogućavaju ostvarivanje boljeg interesa djeteta, odnosno život u porodici koja ga želi..

U 2018. godini potpuno je usvojeno 11 djece. Za svako dijete za koje se steknu potrebni zakonski preduslovi Služba socijalne zaštite traži potencijalne usvojitelje koji će zadovoljiti najbolji interes djeteta bez roditeljskog staranja. Trenutno imamo 3 djece na adaptacionom periodu kod potencijalnih usvojitelja.

Za djecu za koju su stečeni zakonski uslovi za usvojenje, a imaju različite poteškoće u razvoju, Službe socijalne zaštite kontinuirano traže potencijalne usvojitelje sa Spiska potencijalnih usvojitelja, a isto tako se obraćaju i drugim Centrima za socijalni rad u drugim kantonima, kao što se i oni obraćaju JU „Kantonalni centar za socijalni rad“.

S Poštovanjem,

v.d. DIREKTORA-a

Enes Šabić, dipl.pravnik

Dostaviti: 1. Naslovu
2. a/a

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

412

Na osnovu člana IV B. 7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU PORODIČNOG ZAKONA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Proglašava se Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 9. februara 2005. godine i na sjednici Doma naroda od 3. marta 2005. godine.

Broj 01-02-230/05
6. juna 2005. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, s.r.

**PORODIČNI ZAKON
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

PRVI DIO

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom ureduju se: porodica, brak i pravni odnosi u braku, odnosi roditelja i djece, usvojenje, starateljstvo, pravni učinci vanbračne zajednice žene i muškarca, prava i dužnosti članova porodice u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), te postupci nadležnih organa u vezi sa bračnim i porodičnim odnosima i starateljstvom.

Član 2.

- (1) Porodica, u smislu ovog Zakona, jeste životna zajednica roditelja i djece i drugih krvnih srodnika, srodnika po tazbini, usvojlaca i usvojenika i osoba iz vanbračne zajednice ako žive u zajedničkom domaćinstvu.
- (2) Uređenje odnosa u porodici zasniva se na:
 - a) zaštiti privatnosti porodičnog života;
 - b) ravnopravnosti, međusobnom pomaganju i poštovanju članova porodice;
 - c) obavezi roditelja da osiguraju zaštitu interesa i dobrobiti djeteta i njihovoj odgovornosti u podizanju, odgoju i obrazovanju djeteta;

- d) obavezi države da osigura zaštitu porodice i djeteta;
- e) pružanju starateljske zaštite djeci bez roditeljskog staranja sa drugom osobom, koja traje najmanje tri godine ili kraće ako je sebi, svojim pravima, interesima i imovini.

Član 3.

Vanbračna zajednica, u smislu ovog Zakona, jeste zajednica života žene i muškarca koji nisu u braku ili vanbračnoj zajednici sa drugom osobom, koja traje najmanje tri godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.

Član 4.

- (1) U porodici je zabranjeno nasilničko ponašanje bračnog partnera i bilo kojeg drugog člana porodice.
- (2) Pod nasilničkim ponašanjem podrazumijeva se svako narušavanje fizičkog ili psihičkog integriteta u smislu člana 4. Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.

Član 5.

- (1) Za pružanje stručne pomoći i zaštite prava i interesa djeteta i ostalih članova porodice, za rješavanje sporova između članova porodice, kao i u svim slučajevima poremećenih porodičnih odnosa nadležan je centar za socijalni rad kao organ starateljstva, sud i osoba ovlaštena za posredovanje.
- (2) U kantonima i općinama u kojima nije osnovan centar za socijalni rad poslove iz stava 1. ovog člana i druge poslove starateljstva određene ovim Zakonom vrši općinska služba kojoj je povjereno vršenje tih poslova.
- (3) U slučaju da se osim povrede prava radi i o kršenju ljudskih prava i osnovnih sloboda članova porodice i posebno najboljih interesa djeteta, pravna i fizička lica iz stava 1. ovog člana prijavit će to Instituciji ombudsmena Federacije Bosne i Hercegovine i zatražiti njeno učešće u postupku ukoliko se kršenje uobičajenom procedurom ne može riješiti.
- (4) Pravna i fizička lica iz stava 1. ovog člana dužna su međusobno saradivati.

DRUGI DIO

II. BRAK

1. Pojam braka

Član 6.

Brak je zakonom uređen a zajednica života žene i muškarca.

2. Uvjeti za postojanje braka

Član 7.

- (1) Brak sklapaju saglasnom izjavom žena i muškarac pred matičarom.
- (2) Matičar je državni službenik.

4. Oспорavanje materinstva i očinstva**Član 79.**

- (1) Dijete može osporavati materinstvo ili očinstvo osobi koja je u matične knjige rođenih upisana kao njegov roditelj.
- (2) Tužbu iz stava 1. ovog člana dijete može podnijeti do navršene 25. godine života.
- (3) U ime djeteta koje je maloljetno ili nad kojim roditelji ostvaruju roditeljsko staranje nakon punoljetstva, tužbu iz stava 1. ovog člana podnosi poseban staratelj postavljen za tu parnicu.
- (4) U ime punoljetnog djeteta kojem je oduzeta poslovna sposobnost, tužbu iz stava 1. ovog člana podnijet će njegov staratelj, uz prethodno odobrenje organa starateljstva.

Član 80.

- (1) Žena koja je u matične knjige rođenih upisana kao majka djeteta može osporavati svoje materinstvo.
- (2) Tužbu iz stava 1. ovog člana žena može podnijeti u roku od šest mjeseci od saznanja za činjenicu koja isključuje njeno materinstvo, a najkasnije do navršene 10. godine života djeteta.
- (3) Žena koja sebe smatra majkom djeteta može osporavati materinstvo ženi koja je u matične knjige rođenih upisana kao majka ako istovremeno traži da se utvrdi njeno materinstvo.
- (4) Tužbu iz stava 3. ovog člana žena može podnijeti u roku od šest mjeseci od saznanja da je ona majka djeteta, a najkasnije do navršene 10. godine života djeteta.
- (5) Ako je ženi oduzeta poslovna sposobnost, tužbu radi osporavanja materinstva iz st. 2. i 4. ovog člana može podnijeti njezin staratelj, uz odobrenje organa starateljstva.

Član 81.

Pravomoćnom odlukom o osporavanju materinstva osporenim se smatra i očinstvo muža majke, odnosno muškarca čije je očinstvo utvrđeno priznanjem.

Član 82.

- (1) Muž majke može osporavati očinstvo djeteta rođenog u braku ili u periodu do 300 dana od prestanka braka, ako smatra da mu nije otac.
- (2) Ako je mužu oduzeta poslovna sposobnost, tužbu radi osporavanja očinstva iz stava 1. ovog člana može podnijeti njegov staratelj, uz odobrenje organa starateljstva.
- (3) Tužba iz st. 1. i 2. ovog člana može se podnijeti u roku od jedne godine od dana saznanja za činjenicu koja dovodi u sumnju očinstvo.

Član 83.

- (1) Majka može osporavati očinstvo djeteta rođenog u braku ili u periodu do 300 dana od prestanka braka.
- (2) Ako je majci oduzeta poslovna sposobnost, tužbu radi osporavanja očinstva može podnijeti njen staratelj, uz odobrenje organa starateljstva.
- (3) Tužba iz st. 1. i 2. ovog člana može se podnijeti u roku od šest mjeseci od rođenja djeteta.

Član 84.

- (1) Muškarac koji sebe smatra ocem djeteta rođenog u braku ili u periodu do 300 dana od prestanka braka, može osporavati očinstvo mužu majke djeteta ako je živio u zajednici sa majkom djeteta u vrijeme začeća djeteta, ili je zajednicu života sa njom zasnovao prije rođenja djeteta, pod uvjetom da istom tužbom traži da se utvrdi njegovo očinstvo.
- (2) Tužbu radi osporavanja očinstva iz stava 1. ovog člana može podnijeti u roku od jedne godine od dana rođenja djeteta.

Član 85.

- (1) Muškarac koji je priznao očinstvo, a kasnije saznao za činjenicu koja isključuje njegovo očinstvo, može podnijeti tužbu za osporavanje svog očinstva.
- (2) Tužbu iz stava 1. ovog člana muškarac može podnijeti u roku od šest mjeseci od dana saznanja za činjenicu koja isključuje njegovo očinstvo.

Član 86.

Ako osoba koja je podnijela tužbu za osporavanje materinstva, odnosno očinstva umre, osobe koje imaju pravni interes mogu nastaviti postupak u roku od jedne godine od njene smrti, odnosno šest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o nasljedivanju.

Član 87.

- (1) Muškarac koji sebe smatra ocem djeteta može tužbom osporavati očinstvo muškarcu koji je to dijete priznao za svoje ako istovremeno traži da se utvrdi njegovo očinstvo.
- (2) Tužba iz stava 1. ovog člana može se podnijeti u roku od godinu dana od upisa priznanja očinstva u matičnu knjigu rođenih.

Član 88.

- (1) Nije dozvoljeno osporavanje materinstva i očinstva utvrđenog sudskom odlukom.
- (2) Nije dozvoljeno osporavanje materinstva i očinstva poslije smrti djeteta.

5. Materinstvo i očinstvo djeteta začetog medicinski pomognutom oplodnjom**Član 89.**

Nije dozvoljeno u sudskom postupku utvrđivati ili osporavati materinstvo i očinstvo djeteta koje je začeće u postupku medicinski pomognute oplodnje.

Član 90.

- (1) Izuzetno, žena koja je rodila dijete začeće iz jajne ćelije druge žene može osporavati svoje materinstvo ako je u postupku medicinski pomognute oplodnje dijete začeće bez njene pisane saglasnosti.
- (2) Muž majke može osporavati očinstvo djeteta rođenog u braku ili u periodu do 300 dana od prestanka braka ako je u postupku medicinski pomognute oplodnje dijete začeće s jemenom drugog muškarca, bez pisane saglasnosti muža.
- (3) Tužba radi osporavanja materinstva, odnosno očinstva, može se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana saznanja za začeće djeteta na način iz st. 1., 2. i 3. ovog člana, a najkasnije do navršene 10. godine života djeteta.

B. USVOJENJE**1. Pojam usvojenja****Član 91.**

- (1) Usvojenje je poseban oblik porodično-pravne zaštite djece bez roditelja ili bez odgovarajućeg roditeljskog staranja, kojim se zasniva roditeljski, odnosno srodnički odnos.
- (2) Usvojenje se može zasnovati kao nepotpuno i potpuno.

Član 92.

- (1) Dijete ima pravo znati da je usvojeno.
- (2) Usvojioци su dužni upoznati dijete da je usvojeno najkasnije do njegove sedme godine života, odnosno odmah nakon zasnivanja usvojenja ako je usvojeno starije dijete.

2. Uvjeti za zasnivanje usvojenja**a) Zajedničke odredbe****Član 93.**

- (1) Usvojenje se može zasnovati samo ako je u interesu usvojenika.
- (2) Ne može se usvojiti srodnik po krvi u pravoj liniji, ni brat, ni sestra.
- (3) Staratelj ne može usvojiti svog šticećenika dok ga organ starateljstva ne razriješiti dužnosti staratelja.

Član 94.

- (1) Ne može se usvojiti dijete prije isteka tri mjeseca od njegovog rođenja.
- (2) Ne može se usvojiti dijete maloljetnih roditelja. Izuzetno, ovo se dijete može usvojiti po isteku jedne godine od njegovog rođenja ako nema izgleda da će se ono podizati u porodici roditelja, odnosno drugih bližih srodnika.
- (3) Dijete čiji su roditelji nepoznati može se usvojiti tek po isteku tri mjeseca od njegovog napuštanja.

Član 95.

- (1) Usvojilac može biti državljanin Bosne i Hercegovine.
- (2) Usvojilac može biti i strani državljanin, ako je usvojenje u najboljem interesu djeteta i ako dijete ne može biti usvojeno u Bosni i Hercegovini.

- (3) Usvojenje iz stava 2. ovog člana ne može se zasnovati bez prethodnog odobrenja federalnog organa nadležnog za poslove socijalne zaštite.

Član 96.

- (1) Usvojlac može biti samo osoba koja je u životnoj dobi od 25 do 45 godina i koja je starija od usvojenika najmanje 18 godina.
- (2) Usvojioci koji zajednički usvajaju isto dijete mogu ga usvojiti i ako samo jedan od njih ispunjava uvjete iz stava 1. ovog člana.
- (3) Ako postoje osobno opravdani razlozi, usvojlac može biti i osoba starija od 45 godina, ali dobna razlika između usvojioca i usvojenika ne smije biti veća od 45 godina.
- (4) Ako usvojioci usvajaju sestre i braću ili sestre i braću po majci ili ocu, usvojiti mogu i ako jedan od njih ispunjava uvjete iz stava 1. ovog člana samo u odnosu na jedno dijete.

Član 97.

- (1) Usvojiti ne može osoba:
 - a) kojoj je dok traje nesposobnost oduzeto roditeljsko staranje,
 - b) kojoj je ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost,
 - c) koja ne pruža dovoljno jamstva da će pravilno ostvarivati roditeljsko staranje.
- (2) Usvojiti ne može ni osoba kod čijeg bračnog partnera postoji jedna od okolnosti iz stava 1. ovog člana.

Član 98.

- (1) Za usvojenje je potreban pristanak oba roditelja ili jedinog roditelja djeteta, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Pristanak roditelja mora biti izričit u odnosu na vrstu usvojenja.

Član 99.

Za usvojenje nije potreban pristanak roditelja usvojenika:

- a) kome je oduzeto roditeljsko staranje;
- b) koji ne živi sa djetetom, a tri mjeseca je u većoj mjeri zapustio staranje o djetetu;
- c) koji je maloljetan, a nije sposoban shvatiti značenje usvojenja;
- d) kome je ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost;
- e) kome je boravište nepoznato najmanje šest mjeseci, a u tom periodu se ne brine za dijete.

Član 100.

- (1) Za usvojenje djeteta pod starateljstvom potreban je pristanak staratelja, osim ako pristanak daje maloljetni roditelj.
- (2) Ako je staratelj osoba zaposlena u organu starateljstva, pristanak za usvojenje daje staratelj za poseban slučaj.

b) Posebni uvjeti za potpuno usvojenje

Član 101.

Potpuno se može usvojiti dijete do 10. godine života.

Član 102.

- (1) Potpuno usvojiti dijete mogu bračni partneri zajednički, te maćeha ili očuh djeteta koje se usvaja.
- (2) Vanbračni partneri koji žive najmanje pet godina u vanbračnoj zajednici mogu potpuno usvojiti dijete.

c) Posebni uvjeti za nepotpuno usvojenje

Član 103.

- (1) Nepotpuno se može usvojiti dijete do navršene 18. godine života.
- (2) Za usvojenje djeteta starijeg od 10 godina i sposobnog da shvati značenje usvojenja potreban je njegov pristanak.

Član 104.

- (1) Nepotpuno mogu usvojiti dijete bračni partneri zajednički, jedan bračni partner uz pristanak drugog i maćeha ili očuh djeteta koje se usvaja.
- (2) Osoba koja nije u braku i vanbračni partneri koji žive u vanbračnoj zajednici koja traje najmanje pet godina, mogu nepotpuno usvojiti dijete ako za to postoje naročito opravdani razlozi.

3. Postupak zasnivanja usvojenja

Član 105.

- (1) Za vođenje postupka zasnivanja usvojenja nadležan je organ starateljstva mjesta prebivališta, odnosno boravišta djeteta, ako se njegovo prebivalište ne može utvrditi.
- (2) Osoba koja želi usvojiti dijete podnosi zahtjev organu starateljstva.
- (3) U postupku zasnivanja usvojenja djeteta isključena je javnost.

Član 106.

- (1) Organ starateljstva na osnovu priloženih, odnosno po službenoj dužnosti pribavljenih dokaza utvrđuje da li su ispunjeni uvjeti za zasnivanje usvojenja djeteta propisani ovim Zakonom.
- (2) Organ starateljstva po službenoj dužnosti pribavlja mišljenje o podobnosti osobe koja želi usvojiti dijete od organa starateljstva njenog prebivališta, kao i od porodičnog savjetališta i drugih odgovarajućih organizacija i stručnjaka (socijalni radnik, psiholog, ljekar, pedagog i dr.).
- (3) Federalni ministar rada i socijalne politike u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona propisat će metode utvrđivanja podobnosti za usvojenje i način izrade mišljenja o podobnosti.

Član 107.

- (1) U postupku zasnivanja usvojenja roditelj djeteta, bračni partner osobe koja namjerava usvojiti dijete i dijete daju svoj pristanak za usvojenje pred organom starateljstva koji vodi postupak ili organom starateljstva svog prebivališta, odnosno boravišta, ako se prebivalište ne može utvrditi.
- (2) Ako je pristanak dat pred organom koji ne vodi postupak zasnivanja usvojenja, ovaj organ ovjereni zapisnik odmah će dostaviti organu koji vodi postupak.
- (3) Dijete svoj pristanak na usvojenje daje bez prisustva roditelja i osoba koje ga žele usvojiti.

Član 108.

- (1) Roditelj svoj pristanak na usvojenje može dati i prije pokretanja postupka zasnivanja usvojenja, ali tek kad dijete navrší tri mjeseca života.
- (2) Organ starateljstva upoznat će roditelja sa pravnim posljedicama njegovog pristanka i usvojenja prije nego on da pristanak na usvojenje.
- (3) Pristanak se daje na zapisnik, a ovjereni prijepis zapisnika uručuje se roditelju.
- (4) Roditelj može odustati od pristanka na usvojenje u roku od 30 dana od potpisivanja zapisnika iz stava 3. ovog člana.
- (5) Roditelj čiji pristanak na usvojenje djeteta nije potreban, kao i roditelj koji je pristao da dijete usvoje njemu nepoznati usvojioci, nije stranka u postupku.

Član 109.

- (1) U postupku zasnivanja usvojenja organ starateljstva upozorít će usvojiocce na obavezu iz stava 2. član 92. ovog Zakona.
- (2) U postupku zasnivanja usvojenja organ starateljstva upoznat će roditelje djeteta, usvojiocce i dijete starije od 10 godina sa pravnim posljedicama usvojenja.

Član 110.

- (1) Prije donošenja rješenja o zasnivanju usvojenja organ starateljstva će bez naknade smjestit dijete u porodicu budućih usvojlaca na period od šest mjeseci.
- (2) Za vrijeme trajanja smještaja iz stava 1. ovog člana dijete će biti pod osobnim nadzorom organa starateljstva kako bi se utvrdilo da li je usvojenje u njegovom najboljem interesu.

Član 111.

- (1) U izreci rješenja o zasnivanju usvojenja organ starateljstva navodi: ime i prezime, datum i mjesto rođenja i državljanstvo usvojenika, ime i prezime jednog roditelja, matični broj i državljanstvo usvojioca, vrstu usvojenja i novo ime i prezime usvojenika.
- (2) Protiv rješenja o zasnivanju usvojenja stranka može podnijeti žalbu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (3) Usvojenje je zasnovano kad rješenje o zasnivanju usvojenja postane pravomoćno.
- (4) Organ starateljstva dužan je pravomoćno rješenje o zasnivanju usvojenja odmah dostaviti nadležnom matičaru radi upisa u matičnu knjigu rođenih.

175

Na osnovu člana 106. stav 3. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05), federalni ministar rada i socijalne politike donosi

UPUTSTVO**O METODAMA UTVRĐIVANJA PODOBNOSTI DJETETA I OSOBE KOJA ŽELI USVOJITI DIJETE I NAČINU IZRADE MIŠLJENJA O PODOBNOSTI ZA USVOJENJE**

1. Ovim Uputstvom propisuju se metode utvrđivanja podobnosti djeteta i osobe koja želi usvojiti dijete i načinu izrade mišljenja o podobnosti za usvojenje.
2. Organ starateljstva utvrđuje da li su ispunjeni uvjeti za usvojenje djeteta na osnovu analize priložene, odnosno, po službenoj dužnosti pribavljene slijedeće dokumentacije za dijete:
 - izvoda iz matične knjige rođenih,
 - izvoda iz matične knjige rođenih za roditelje,
 - izvoda iz matične knjige umrlih za roditelje (u slučaju da su umrli),
 - uvjerenja o državljanstvu,
 - socijalne anamneze,
 - pristanka roditelja, staratelja, odnosno staratelja za poseban slučaj,
 - ljekarskog uvjerenja,
 - mišljenja psihologa i pedagoga o podobnosti za usvojenje,
 - rješenja o stavljanju maloljetnog djeteta pod starateljstvo i imenovanju staratelja.
3. Pored navedene dokumentacije, u zavisnosti od specifičnosti slučaja, potrebno je pribaviti i izvršiti analizu:
 - dokumenata iz kojih se vidi da nema izgleda da će se dijete maloljetnih roditelja podizati u porodici roditelja, odnosno drugih bližih srodnika (izjave roditelja i bližih srodnika date na zapisnik i sl.),
 - dokumenata iz kojih se vidi da je bezuspješno izvršena potraga za roditeljima u slučaju da nisu poznati roditelji djeteta (potvrde nadležnih organa unutrašnjih poslova),
 - dokumenata iz kojih se vidi da dijete nije moglo biti usvojeno u Bosni i Hercegovini u situaciji kada se kao potencijalni usvojioci pojavljuju strani državljani (obavijesti drugih organa starateljstva, izjave potencijalnih usvojlaca date na zapisnik i sl.),
 - odluke da je roditelju oduzeto roditeljsko staranje,
 - dokaza iz kojeg će se vidjeti da roditelj ne živi sa djetetom, a da je tri mjeseca u većoj mjeri zapustio staranje o djetetu,
 - dokaza iz kojih će se vidjeti da maloljetni roditelj nije sposoban shvatiti značenje usvojenja (nalaz i mišljenje psihologa, psihijatra i sl.),
 - odluke kojom je roditelju maloljetnog djeteta ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost,
 - dokaza da je roditelju maloljetnog djeteta boravište nepoznato najmanje šest mjeseci i da se u tom periodu ne brine o djetetu (potvrda organa unutrašnjih poslova, izjave svjedoka date na zapisnik i sl.),
 - rješenja o imenovanju posebnog staratelja maloljetnom djetetu,
 - pristanka za usvojenje maloljetnog djeteta starijeg od deset godina datog na zapisnik kod organa koji vodi postupak za usvojenje.
4. Organ starateljstva utvrđuje podobnost osobe (osoba), koja želi usvojiti dijete na osnovu analize priložene, odnosno po službenoj dužnosti pribavljene slijedeće dokumentacije:
 - izvoda iz matične knjige rođenih,
 - izvoda iz matične knjige vjenčanih (za osobe u braku),
 - uvjerenja o državljanstvu,
 - ljekarskog uvjerenja,
 - uvjerenja o nekažnjavanju,
 - uvjerenja da nije pod istragom,
 - uvjerenja da joj nije oduzeta, odnosno ograničena poslovna sposobnost,

- uvjerenja da joj nije oduzeto, odnosno ograničeno roditeljsko staranje,
 - dokumenata o ličnoj imovini i prihodima,
 - socijalne anamneze o porodičnim i drugim prilikama u kojima živi, sastavljene od nadležnog organa starateljstva prema mjestu prebivališta,
 - nalaza i mišljenja psihologa i pedagoga o osobnoj podobnosti da se stara o djetetu.
5. Pored navedene dokumentacije, u zavisnosti od specifičnosti slučaja, potrebno je pribaviti i izvršiti analizu:
 - uvjerenja da nije oduzeto roditeljsko staranje bračnom partneru usvojioca (u vezi sa članom 97. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine),
 - uvjerenja da nije ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost bračnom partneru usvojioca (u vezi sa članom 97. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine),
 - nalaza i mišljenja psihologa za bračnog partnera usvojioca (u vezi sa članom 97. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine),
 - ljekarskog uvjerenja za bračnog partnera usvojioca (u vezi sa članom 97. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine),
 - dokaza da vanbračni partneri žive u vanbračnoj zajednici najmanje pet godina,
 - pristanka bračnog partnera usvojioca,
 - dokaza o postojanju naročito opravdanih razloga za usvojenje maloljetnog djeteta od strane osobe koja nije u braku ili vanbračnih partnera.
 6. Mišljenje o podobnosti za usvojenje treba da sadrži slijedeće podatke:
 - naziv organa starateljstva,
 - broj i datum mišljenja,
 - osnovne podatke o usvojeniku i njegovim roditeljima,
 - osnovne podatke o usvojiocima,
 - razlog za usvojenje,
 - kratku analizu prikupljene dokumentacije iz koje će se vidjeti da li su ispunjeni uvjeti za zasnivanje usvojenja djeteta, odnosno da li je osoba (osobe), koja želi usvojiti dijete podobna za usvojioca, te da li je usvojenje u interesu maloljetnog djeteta.
 7. U slučaju kada su usvojioci vanbračni partneri, odnosno osoba koja nije u braku u mišljenju se moraju navesti i naročito opravdani razlozi, u skladu sa članom 104. stav 2. Porodičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine.
 8. Kada su usvojioci strani državljani sastavni dio mišljenja čini kratka analiza dokaza da dijete nije moglo biti usvojeno u Bosni i Hercegovini i da je to usvojenje u najboljem interesu djeteta.
 9. Ovo Uputstvo stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 05-02/8-191/06
22. marta 2006. godine
Sarajevo

Ministar
Radovan Vignjević, s. r.

Na temelju članka 106. stavak 3. Obiteljskog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05), federalni ministar rada i socijalne politike donosi

NAPUTAK**O METODAMA UTVRĐIVANJA PODOBNOSTI DJETETA I OSOBE KOJA ŽELI POSVOJITI DIJETE I NAČINU IZRADE MIŠLJENJA O PODOBNOSTI ZA POSVOJENJE**

1. Ovim Naputkom propisuju se metode utvrđivanja podobnosti djeteta i osobe koja želi posvojiti dijete i načinu izrade mišljenja o podobnosti za posvojenje.
2. Organ skrbništva utvrđuje da li su ispunjeni uvjeti za posvojenje djeteta na temelju analize priložene, odnosno, po